

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА

Методичні вказівки до розв'язання завдань та задач
для студентів спеціальності 6.030101 «Соціологія»
частина 1

Затверджено
редакційно-видавничою
радою університету,
протокол № 3 від 22.12.2016 р.

Харків
НТУ «ХП»
2017

Соціальна статистика. Методичні вказівки до розв'язання завдань та задач для студентів спеціальності 6.030101 «Соціологія» (частина 1) / уклад. С.В. Григор'єва. – Харків : НТУ «ХП», 2017. – 24 с.

Укладач: С.В. Григор'єва

Рецензенти:

доц. Л.В. Перевалова, НТУ «ХП»;

проф. Л.М. Хижняк, ХНУ ім. В.Н. Каразіна

Кафедра соціології та політології

ПЕРЕДМОВА

Сучасна освіта орієнтована на вивчення вітчизняного та світового соціально-гуманітарного знання. Значна роль у цьому належить соціальній статистиці, яка дає уяву про стан розвитку та існування сучасного суспільства в різних його галузях.

Головне призначення соціальної статистики – забезпечити органи управління, міжнародні організації і населення своєчасною та адекватною інформацією про стан соціально-економічної сфери та тенденції її розвитку. Цієї мети можна досягти лише аналізуючи як показники економічного зростання, так і соціальної сфери. Така оцінка сприяє раціональному використанню інформації в розвитку економіки і підвищенні її конкурентоспроможності та обумовлює актуальність курсу для студентів-соціологів.

Метою цього курсу є формування уявлень про засади вивчення масових явищ та соціальних процесів; вивчення методів розробки та аналізу основних статистичних показників та вміння використовувати в професійній діяльності основні засоби обробки та аналізу статистичних даних.

Завдання курсу: оволодіти категоріями соціальної статистики, основними статистичними методами аналізу соціальних явищ; знати та вміти використовувати в практичній роботі методи статистики для обробки соціальної інформації.

Внаслідок вивчення дисципліни «Соціальна статистика» студенти повинні знати:

- систему статистичних показників, яка використовується для характеристики та аналізу соціальних явищ та процесів;
- можливості статистичних методів спостереження, зведення та групування статистичних даних;
- методи аналізу конкретних явищ і процесів суспільного життя.

У результаті вивчення курсу студенти повинні вміти:

- проводити статистичну обробку даних з побудовою статистичних таблиць і графіків, рядів розподілу;
- аналізувати результати отриманої статистичної інформації про соціальні явища та процеси.
- робити науково обґрунтовані висновки.

Методичні вказівки містять завдання для самостійної роботи студентів за темами та розрахункові індивідуальні завдання.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Скориставшись статистичними даними щодо основних показників соціально-демографічного і соціально-економічного розвитку України, окремих її регіонів та міста Харкова за останні п'ять років, підготуйте *аналітичну записку* за такими темами:

1. Середньостатистичний мешканець України, м. Харкова, Харківської області.
2. Природний рух населення Харківщини.
3. Статеві-віковий склад населення Харківщини.
4. Динаміка шлюбності і розлучуваності на Харківщині.
5. Динаміка дитячої смертності на Харківщині.
6. Міграційні процеси на Харківщині.
7. Статистичний аналіз стану житлових умов міських мешканців Харківщини.
8. Статистичний аналіз стану житлових умов сільських мешканців Харківщини.
9. Статистичний аналіз стану приватизації житла на Харківщині.
10. Ринок Інтернет-послуг на Харківщині: статистичний аналіз.
11. Рівень і динаміка злочинності на Харківщині.
12. Статистика надзвичайних пригод на Харківщині.
13. Статистичний аналіз підліткової злочинності в окремих регіонах України.
14. Статистичний аналіз стану дошкільної освіти і виховання на Харківщині.
15. Статистичний аналіз стану шкільної освіти на Харківщині.
16. Статистичний аналіз стану вищої освіти на Харківщині.
17. Динаміка розвитку приватної вищої освіти на Харківщині.
18. Динаміка доходів і споживчих витрат населення Харківщини.

19. Статистичне спостереження споживання окремими соціальними групами в Україні матеріальних благ та послуг.
20. Статистичний аналіз рівня зайнятості і безробіття в Україні за останні десять років.
21. Пенсіонери як соціально-демографічна група: на прикладі України 90-х років ХХ століття.
22. Структурні зміни демографічного потенціалу за даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року.
23. Зміни якісних характеристик населення України впродовж останніх десяти років.
24. Статистичний аналіз стану навколишнього середовища в окремих регіонах України.
25. Тенденції смертності і тривалості життя населення України в регіональному вимірі.

РОЗРАХУНКОВІ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 1

Задача 1. Чисельність населення міста складала: на 01.01.2009 р. – 102 тис. осіб; на 01.04.2009 р. – 104 тис. осіб; на 01.07.2009 р. – 107 тис. осіб; на 01.10.2009 р. – 105 тис. осіб; на 01.01.2010 р. – 112 тис. осіб.

Визначити середньорічну чисельність населення міста.

Зробити висновки.

Задача 2. Є такі дані про чисельність населення на початок року по країні (табл.).

Тис. осіб			
Рік	Чисельність населення молодше працездатного віку	Чисельність населення працездатного віку	Чисельність населення старше працездатного віку
2007	35720	83892	28714
2008	35199	83748	29348
2009	34534	83767	29696

1. Визначити: 1) коефіцієнти демографічного навантаження населення країни за кожен рік ; 2) зміну коефіцієнтів демографічного навантаження населення з року в рік.

2. Проаналізувати загальну і середню зміну демографічного навантаження працездатного населення за 2007–2009 рр.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 2

Задача 1. При проведенні перепису населення обліковцем встановлено, що в момент перепису в будинку № 5 по вул.. Некрасова, окрім постійно мешкаючих 170 осіб, знаходились також такі особи: приїхали у відрядження – 6 осіб; приїхали у відпустку до рідних – 4 особи. Обліковцем встановлено, що з числа постійно мешкаючих були відсутні: знаходились на роботі в нічну зміну – 8 осіб; відпочивали за кордоном за туристичною путівкою – 3 особи; у відрядженні в інших містах – 7 осіб; перебували в армії – 5 осіб; знаходились у лікарні – 2 особи, одна з яких померла до моменту перепису.

Розрахувати чисельність відомих вам категорій населення в будинку.

Зробити висновки.

Задача 2. По регіону є такі дані: коефіцієнт ефективності міграції 6,2 %; обсяг міграції 218,6 тис. осіб; чисельність тих, що вибули, – 620,4 тис. осіб; чисельність населення 4200 тис. осіб.

Визначити: 1) міграційний приріст населення; 2) коефіцієнти інтенсивності міграції та інтенсивності міграційного обороту.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 3

Задача 1. Розрахуйте середньоспискове число робітників підприємства за I и II квартали, за перше півріччя та за рік у цілому, якщо спискова чисельність робітників на початок кожного місяця становила:

на 1 січня – 100 осіб;
на 1 лютого – 102 осіб;
на 1 березня – 108 осіб;
на 1 квітня – 110 осіб;
на 1 травня – 110 осіб;
на 1 червня – 114 осіб;
на 1 липня – 116 осіб.

Зробити висновки.

Задача 2. Міграційний приріст населення міста склав у 2008 р. 66,6 тис. осіб Чисельність тих, що прибули, – 98,1 тис. осіб, чисельність населення – 8542 тис. осіб.

Визначити відносні показники міграції населення.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 4

Задача 1. Чисельність населення області на початок 2009 р. становила 2,2 млн. осіб. Коефіцієнт працездатності населення становить 53,8 %, коефіцієнт працездатності населення працездатного віку – 96,9 %. У народному господарстві зайнято 760 тис. осіб. Чисельність зареєстрованого незайнятого населення працездатного віку становила 36,7 тис. осіб.

Визначити: 1) чисельність працездатного населення; 2) чисельність працездатного населення працездатного віку; 3) чисельність економічно активного населення; 4) загальний рівень зайнятості населення; 5) рівень зайнятості населення працездатного віку; 6) рівень зайнятості економічно активного населення; 7) рівень безробіття.

Зробити висновки.

Задача 2. Число народжених у країні в 2008 р. склало 1263 тис. осіб, померлих – 2279 тис. осіб. Середньорічна чисельність населення країни склала в 2008 р. 145189 тис. осіб.

Визначити загальні коефіцієнти народжуваності, смертності та природного приросту населення.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 5

Задача 1. Є така інформація по регіону: чисельність населення (постійного) на початок року – 146 740 осіб, у тому числі жінок у віці від 15 до 49 років – 38 805 осіб; чисельність постійного населення на кінець року – 146 328 осіб, у тому числі жінок у віці від 15 до 49 років – 39 048 осіб. Протягом року: народились – 1283 осіб; померли – 1988 осіб; померли діти до 1 року – 21 особа.

Визначити: 1) середньорічну чисельність усього населення, і в тому числі жінок; 2) коефіцієнти природнього руху; 3) народжуваності, смертності загальної та дитячої; 4) природного приросту.

Зробити висновки.

Задача 2. Показники природнього руху населення регіону (в промілі) склали за останній рік: коефіцієнт народжуваності – 25, коефіцієнт смертності – 10, коефіцієнт механічного приросту – 5.

Визначити: 1) чисельність населення регіону на початок року; 2) темп його зростання й приросту, якщо в регіоні на кінець минулого року проживали 500 тис. осіб.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 6

Задача 1. Механічний рух населення регіону характеризується такими даними: середньорічна чисельність населення – 146 900 осіб; прибуло в даний регіон – 495 осіб; вибуло з регіону – 216 осіб.

Визначити: 1) міграційний приріст; 2) обсяг міграції; 3) коефіцієнт прибуття; 4) коефіцієнт вибуття; 5) загальний коефіцієнт інтенсивності міграції; 6) коефіцієнт інтенсивності міграційного обороту; 7) коефіцієнт ефективності міграції.

Зробити висновки.

Задача 2. Населення округу на початок року становило 1214 тис. осіб, його природний і механічний рух за рік мали такі характеристики: число народжених за рік – 29 300 осіб; число померлих – 9040 осіб, у тому числі дітей до 1-го року – 1228 осіб; число шлюбів – 15 700; число розлучень – 1135; число тих, що прибули – 51 275 осіб; число тих, що вибули, – 42 860 осіб.

Визначити: 1) середню чисельність населення округу; 2) коефіцієнти народжуваності, загальної та дитячої смертності, 3) природного і механічного приросту населення, шлюбності та розлучуваності; 4) спеціальний коефіцієнт народжуваності, якщо відомо, що жінки у віці від 15 до 49 років склали протягом року в середньому 28 % чисельності населення.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 7

Задача 1. Населення округу на початок року нараховувало 1214 тис. осіб, його природний і механічний рух за рік характеризується такими даними:

- число народжених – 29 960 осіб;
- число померлих – 9100 осіб;
- в тому числі дітей у віці до 1 року – 230 осіб;
- число шлюбів – 15 720;
- число розлучень – 1130;
- число прибулих – 51 300 осіб;
- число тих, що виїхали – 42 800 осіб.

Визначити: 1) середню чисельність населення; 2) коефіцієнти народжуваності, загальної та дитячої смертності, природного й механічного приросту, коефіцієнти шлюбності та розлучуваності.

Зробити висновки.

Задача 2. Є такі дані по обласному центру регіону: чисельність населення на 01.01.2007 р. – 290 100 осіб; чисельність населення на 01.01.2008 р. – 280 080 осіб; народилось за рік – 2 140 осіб; померло за рік – 4 060 осіб; прибуло на постійне місце проживання – 2 020 осіб; вибуло в інші місця – 2 360 осіб.

Визначити показники руху населення.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 8

Задача 1. В одній з країн було 75 млн дітей і підлітків до 16-літнього віку, осіб працездатного віку – 130 млн осіб і осіб старше працездатного віку – 36 млн осіб.

Визначити: 1) частку осіб працездатного віку в загальній чисельності населення; 2) частку осіб молодше працездатного віку; 3) частку осіб старше працездатного віку; 4) коефіцієнт навантаження населення працездатного віку; 5) коефіцієнт пенсійного навантаження населення працездатного віку.

Зробити висновки.

Задача 2. Є такі дані про населення міста: чисельність наявного населення на початок року – 500 тис. осіб, у тому числі тимчасово мешкаючих – 15 тис. осіб.

Чисельність тимчасово відсутніх на початок року – 16 тис. осіб.

Протягом року народилося 7 тис. осіб, померли 5 тис. осіб, прибули 1 тис. осіб, у тому числі на постійне місце проживання 3 тис. осіб, вибули 2 тис. осіб, у тому числі з числа постійного населення – 1,5 тис. осіб. За рік в місті зареєстровано 5 тис. шлюбів і 1 тис. розлучень.

Визначити: 1) чисельність постійного населення на кінець року; 2) чисельність наявного населення на кінець року; 3) коефіцієнти, що характеризують інтенсивність природного та механічного руху населення.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 9

Задача 1. По країні є такі дані про чисельність населення та його міграцію (табл.).

№ рядка	Показник	2005 рік
1	Прибуло в країну	3518,46
2	Вибуло з країни	3087,00
3	Середньорічна чисельність населення	147373,0

Визначити: 1) міграційний приріст та обсяг міграції населення; 2) загальний коефіцієнт інтенсивності міграції; 3) коефіцієнт інтенсивності міграційного обороту, 4) коефіцієнт ефективності міграції.

Зробити висновки.

Задача 2. За станом на 01.01 звітного року населення обласного центру становило: чисельність населення – 1200 тис. осіб; з них особи в доробочому віці становлять 18,6 %, у робочому віці – 57,6 %, у пенсійному віці – 23,8 %. Чисельність інвалідів 1-ї та 2-ї груп у працездатному віці 0,26 тис. осіб. В усіх сферах економічної діяльності зайнято 510 тис. осіб. Кількість зареєстрованих безробітних – 0,32 тис. осіб.

Визначити: 1) чисельність населення в доробочому, робочому та пенсійному віці; 2) показник працездатності всього населення; 3) чисельність економічно активного населення; 4) рівень безробіття.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 10

Задача 1. По країні є такі дані про чисельність населення та його міграцію (табл.).

Тис. осіб		
№ рядка	Показник	2006 рік
1	Прибуло в країну	3308,20
2	Вибуло з країни	2932,76
3	Середньорічна чисельність населення	146938,5

Визначити: 1) міграційний приріст та обсяг міграції населення; 2) загальний коефіцієнт інтенсивності міграції, 3) коефіцієнт інтенсивності міграційного обороту, 4) коефіцієнт ефективності міграції.

Зробити висновки.

Задача 2. Рух населення міста характеризується такими даними: на початок року наявне населення становило 815,0 тис. осіб, у тому числі тимчасово проживали 28,0 тис. осіб та тимчасово відсутні 19,3 тис. осіб; протягом року народилось 16,2 тис. осіб, у тому числі постійного населення 15,9 тис. осіб, померло 6,1 тис. осіб, у тому числі постійного населення 5,8 тис. осіб; прибуло на постійне місце проживання 11,3 тис. осіб; повернулось тимчасово відсутніх 10,2 тис. осіб; вибуло постійного населення на постійне проживання в інші міста 7,8 тис. осіб.

Визначити: 1) чисельність наявного населення міста на кінець року; 2) чисельність постійного населення міста на початок і кінець року; 3) коефіцієнти народжуваності, смертності та природного руху постійного населення міста.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 11

Задача 1. По країні є такі дані про чисельність населення та його міграцію (табл.).

Тис. осіб		
№ рядка	Показник	2007 рік
1	Прибуло в країну	3077,26
2	Вибуло з країни	2777,62
3	Середньорічна чисельність населення	146534,0

Визначити: 1) міграційний приріст та обсяг міграції населення; 2) загальний коефіцієнт інтенсивності міграції; 3) коефіцієнт інтенсивності міграційного обороту; 4) коефіцієнт ефективності міграції.

Зробити висновки.

Задача 2. Чисельність населення області на початок року – 2350 тис. осіб, а на кінець року – 2420 тис. осіб. Протягом року народилось 48 тис. осіб, померло 19 тис. осіб, у тому числі дітей до 1 року – 1040, з них 630 дітей народження даного року та 410 дітей народження минулого року. В область за рік прибуло 95 тис. осіб. Вибуло з області з різних причин – 7,6 тис. осіб.

Визначити показники природного та механічного руху населення.

Зробити висновки.

Розрахункове індивідуальне завдання

Варіант 12

Задача 1. По країні є такі дані про чисельність населення та його міграцію (табл.).

Тис. осіб		
№ рядка	Показник	2008 рік
1	Прибуло в країну	2844,20
2	Вибуло з країни	2695,71
3	Середньорічна чисельність населення	145943,5

Визначити: 1) міграційний приріст та обсяг міграції населення; 2) загальний коефіцієнт інтенсивності міграції; 3) коефіцієнт інтенсивності міграційного обороту; 4) коефіцієнт ефективності міграції.

Зробити висновки.

Задача 2. Є такі дані про чисельність населення міста за рік: чисельність постійного населення на 01.01 – 820,0 тис. осіб; чисельність тимчасово проживаючих – 17,6 тис. осіб; із кількості постійного населення на 01.01 були відсутніми 7,5 тис. осіб; народились за рік 19,6 тис. осіб; померло за рік 11,2 тис. осіб; повернулись на постійне проживання із числа тимчасово відсутніх 5,8 тис. осіб; виїхали на постійне проживання в інші міста із числа постійних жителів 2,8 тис. осіб; чисельність жінок у віці 15–49 років на початок року – 212,0 тис. осіб, на кінець року – 226,0 тис. осіб.

Визначити: 1) чисельність наявного населення на кінець року; 2) чисельність постійного населення на кінець року; 3) середню чисельність наявного, постійного населення і жінок у віці 15–49 років; 4) коефіцієнти народжуваності, смертності, життєвості, природного руху населення.

Зробити висновки.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗА ТЕМАМИ

Тема «Соціальна статистика як наука»

1. Наведіть приклади дії статистичної закономірності в соціально-економічних процесах. Охарактеризуйте конкретний соціальний зміст цих закономірностей та загальний механізм їх дії.

2. Складіть перелік найбільш суттєвих ознак, які, на вашу думку, характеризують такі одиниці статистичного спостереження, як викладач, соціолог, неповнолітній правопорушник, школа, музична школа та ін.

3. Відомо, що зведення та групування статистичних даних призводить до втрати частини інформації. Як ви вважаєте, якою мірою це відбувається? Аргументуйте свою відповідь. Наведіть приклади.

4. Відомо, що зведення та групування статистичних даних призводить до втрати частини інформації. А що отримується у результаті зведення та групування статистичних даних? Аргументуйте свою відповідь. Наведіть приклади.

5. Користуючись даними збірника «Статистичний щорічник України», наведіть приклади типологічного групування. У кожному прикладі групування визначте: а) ознаку, за якою проведене групування; б) практичне застосування даного групування.

6. Користуючись даними збірника «Статистичний щорічник України», наведіть приклади структурного групування. У кожному прикладі групування визначте: а) ознаку, за якою проведене групування; б) практичне застосування даного групування.

7. Користуючись даними збірника «Статистичний щорічник України», наведіть приклади аналітичного групування. У кожному прикладі групування визначте: а) ознаку, за якою проведене групування; б) практичне застосування даного групування.

Тема «Соціальна статистика населення»

Розв'яжіть задачі.

Задача 1. Є така інформація по регіону.

Чисельність населення (постійного) на початок року – 146 740 осіб, у тому числі жінок у віці від 15 до 49 років – 38 805 осіб.

Чисельність постійного населення на кінець року – 146 328 осіб, у тому числі жінок у віці від 15 до 49 років – 39 048 осіб. Протягом року: народилися – 1283 осіб; померли – 1988 осіб; померли діти до 1 року – 21 особа.

1. Визначити: 1) середньорічну чисельність усього населення, і в тому числі жінок; 2) коефіцієнти природного руху:

- а) народжуваності й фертильності;
- б) смертності загальної й дитячої;
- в) природного приросту;
- г) показник життєвості;
- д) показник обігу населення;
- е) показник ефективності відтворення населення.

Задача 2. Механічний рух населення регіону характеризується такими даними: середньорічна чисельність населення – 146 900 осіб; прибуло в даний регіон – 495 осіб; вибуло з регіону – 216 осіб.

Визначити: 1) міграційний приріст; 2) обсяг міграції; 3) коефіцієнт прибуття; 4) коефіцієнт вибуття; 5) загальний коефіцієнт інтенсивності міграції; 7) коефіцієнт інтенсивності міграційного обороту; 8) коефіцієнт ефективності міграції.

Задача 3. Населення регіону на початок року нараховувало 1214 тис. осіб, його природний і механічний рух за рік характеризується такими даними: число народжених – 29 960 осіб; число померлих – 9100 осіб; у тому числі дітей; у віці до 1 року – 230 осіб; число шлюбів – 15 720; число розлучень – 3 120; число прибулих – 51 300 осіб; число вибулих – 42 800 осіб.

Визначити: 1) середню чисельність населення; 2) коефіцієнти народжуваності, загальної і дитячої смертності, природного і механічного приросту, коефіцієнти шлюбності і розлучуваності.

Задача 4. Є такі дані по населеному пункту за рік: чисельність населення на початок року, тис. осіб (s) – 241,4; число народжених, осіб (n) – 3380; число померлих, осіб (m) – 2680; прибуло на постійне проживання, осіб – 1800; вибуло в інші населені пункти, осіб – 600; частка жінок у віці 15–49 років у загальній чисельності населення, % – 28.

На основі наведених даних розрахувати такі показники: 1) чисельність населення міста на кінець року; 2) середня чисельність населення за рік; 3) загальний коефіцієнт народжуваності; 4) загальний коефіцієнт смертності; 5) коефіцієнт природнього приросту; 6) загальний коефіцієнт інтенсивності міграції населення; 7) коефіцієнт загального приросту населення за рік; 8) коефіцієнт інтенсивності міграційного обороту і коефіцієнт ефективності міграції; 9) коефіцієнт життєвості В. Н. Покровського; 10) спеціальний коефіцієнт народжуваності.

Задача 5. На критичний момент перепису в населеному пункті зареєстровано 58605 осіб. Обліковці встановили, що кількість тимчасово відсутніх склала 3560 осіб, а тимчасово проживаючих у цьому населеному пункті – 3005 осіб.

Визначити чисельність постійного населення.

Задача 6. Визначити чисельність наявного населення міста, якщо відомо, що постійне населення становить 53655 осіб, тимчасово проживаючі – 2543 осіб, тимчасово відсутні – 3112 осіб.

Задача 7. Чисельність населення області на 1 січня 2009 р. становила 4836 тис. осіб, на 1 квітня – 4800 тис. осіб, на 1 липня – 4905 тис. осіб, на 1 жовтня – 4890 тис. осіб, на 1 січня 2010 р. 4805 тис. осіб.

Визначити середню чисельність населення за період.

Задача 8. Чисельність населення в місті на 01.01.2009 р. становила 693540 осіб. Протягом року народилося 9650 осіб, а вмерло 7520 осіб. Сальдо міграції за цей період дорівнювало нулю.

Визначити: 1) чисельність населення на кінець року; 2) середньорічну чисельність населення; 3) абсолютний природний приріст населення за рік.

Розрахувати коефіцієнти природного приросту, загальної народжуваності, загальної смертності і життєвості населення.

Задача 9. Середня чисельність населення району в 2009 р. становила 310 тис. осіб. Протягом року народилося 3,3 тис. осіб, а вмерло 2,8 тис. осіб. Міграційного обороту не було.

Визначити загальні коефіцієнти народжуваності й смертності, коефіцієнт життєвості, коефіцієнти природного і загального приросту населення.

Задача 10. Чисельність населення району на 1 січня 1999 р. становила 440 850 осіб. Протягом 1999 р. народилося 2 500 осіб, померло 1 400 осіб, прибуло на постійне місце проживання 1 350 осіб, вибуло 470 осіб.

Визначити : 1) коефіцієнти загальної народжуваності, загальної смертності, природного приросту населення; 2) сальдо міграції, обсяг міграції, 3) загальний приріст населення за період і коефіцієнт загального приросту населення.

Задача 11. Чисельність населення міста на 20 січня 2000 р. дорівнювало 950 тис. осіб. За період з 1 по 19 січня включно народилося 750 осіб, померло 630 осіб, приїхало на постійне місце проживання 150 осіб, а тих, що виїхали, не було. За весь 2000 р. народилося 10 000 осіб, померло 12 980 осіб, приїхало на постійне місце проживання 18 520 тис. осіб, виїхало 13 010 осіб.

Розрахуйте: 1) середню чисельність населення за 2000 р.; 2) коефіцієнти народжуваності, смертності й природного приросту (зміни) населення; 3) коефіцієнт загального приросту населення.

Задача 12. У країні в 1998 р. народилося 1283,3 тис. осіб, коефіцієнт загальної народжуваності склав 8,8 %, коефіцієнт смертності – 13,6 %. Сальдо міграції дорівнювало 285,2 тис. осіб.

Визначити: 1) чисельність померлих в 1998 р.; 2) природній приріст (збиток) і загальний приріст (збиток) населення (в тис. осіб); 3) коефіцієнт загального приросту (спаду) населення.

Задача 13. Коефіцієнт загальної народжуваності в районі А становить 12 %, а в районі Б – 14 %. Відомо, що середньорічна чисельність населення району Б у 3 рази більша, ніж середньорічна чисельність населення району А.

Визначити коефіцієнт загальної народжуваності по двох районах.

Задача 14. На початок року є дані по населеному пункту: наявне населення – 650 тис. осіб; тимчасово проживаючі – 6 тис. осіб, тимчасово відсутні – 4 тис. осіб. Протягом року відбулися такі зміни: народилося всього 9 тис. осіб, у тому числі з постійних жителів – 8,5 тис. осіб; померло всього 8 тис. осіб, у тому числі з постійних жителів – 7,2 тис. осіб; прибуло на постійне проживання 5 тис. осіб, виїхало на постійне проживання (із числа постійних жителів) 4,3 тис. осіб. Чисельність тимчасово проживаючих на кінець року зменшилася на 1,6 тис. осіб, а чисельність тимчасово відсутніх збільшилася на 1,5 тис. осіб.

Визначити: 1) чисельність постійного населення на початок і кінець року; 2) чисельність наявного населення на кінець року; 3) середньорічну чисельність постійного населення; 4) показники природного й міграційного руху постійного населення.

Задача 15. Чисельність населення міста на початок року становила 81 тис. осіб. За рік народилося 840 осіб, померло 790 осіб. Сальдо міграції склало 155 осіб. Число жінок у віці 15–49 років в середньому за рік склало 19,5 тис. осіб.

Визначити: 1) загальні коефіцієнти народжуваності й смертності; 2) спеціальний коефіцієнт народжуваності; 3) коефіцієнти природного, міграційного й загального (різними способами) приросту населення.

Задача 16. В 2001 р. населення районного центру в середньому становило 63 тис. осіб. Протягом року народилося 480 осіб, померло 680 осіб. У складі населення жінки у віці 15–49 років становили 30 %.

Визначити: 1) загальні коефіцієнти народжуваності й смертності; 2) спеціальний коефіцієнт народжуваності; 3) коефіцієнт життєвості.

Тема «Соціальна статистика безробіття та зайнятості населення»

Розв'яжіть задачі.

Задача 1. Станом на початок року в області чисельність осіб, які не мали роботи, але активно її шукали і відповідно до методології МОП класифікувалися як безробітні, склали 250 тис. осіб.

Статус безробітного в службах зайнятості мали 48 тис. осіб. Чисельність зайнятих у цьому періоді склала 438 чоловік.

Визначити: 1) види безробіття та їх особливості; 2) рівень загального безробіття відповідно до методології міжнародної організації праці в розрахунку на економічно активне і зайняте населення; 3) рівень безробіття зареєстрований службами зайнятості в розрахунку на економічно активне населення і зайняте населення.

Задача 2. На початку 2008 р чисельність працездатного населення працездатного віку склала 1 021 тис. осіб. Чисельність працюючих за межами працездатного віку – 240,2 тис. осіб.

Протягом року вступило в працездатний вік працездатного населення 18,4 тис. осіб, залучено для роботи в галузях економіки осіб пенсійного віку – 13,2 тис. осіб, прибуло з інших областей працездатного віку – 7,6 тис. осіб, вибуло з складу трудових ресурсів (в зв'язку з переходом в пенсійний вік) 81,4 тис. осіб, вибуло зі складу трудових ресурсів з різних причин підлітки (з причин інвалідності і т.д.) – 54 тис. осіб, вибуло працездатного віку в інші області – 8,2 тис. осіб.

Визначити: 1) чисельність трудових ресурсів на початок року; 2) чисельність працездатного населення працездатного віку на кінець року; 3) чисельність трудових ресурсів на кінець року; 4) чисельність працюючих осіб, які перебувають за межами працездатного віку на кінець року; 5) середньорічну чисельність трудових ресурсів; 6) коефіцієнт природного приросту; 7) коефіцієнт механічного приросту; 8) коефіцієнт загального приросту трудових ресурсів.

Задача 3. В ході соціологічного дослідження отримані такі дані, тис. осіб

Середньорічна чисельність населення	148,4
Середньорічна чисельність трудових ресурсів	86,2
Всього зайнято в економіці, в тому числі	72,3
в державних і муніципальних підприємствах і їх організаціях	49,4
в орендних підприємствах і АТ	8,6
в асоціаціях, товариствах, громадських організаціях	3,9
в громадських господарствах колгоспів	3,4
в споживчій кооперації, в кооперативах з виробництва товарів і послуг	3,5
в сфері індивідуального та приватного підприємництва	3,5
Частка зайнятих у сфері матеріального виробництва від чисельності зайнятих в народному господарстві, %	70,4
Частка безробітних від чисельності зайнятих, %	1,0

Визначити: 1) чисельність безробітних, чисельність економічного неактивного населення; 2) чисельність зайнятості та економічної активності працездатного населення; 3) чисельність зайнятих у сфері матеріального виробництва; 4) показники структури.

Задача 4. На 1.01.2005 рік чисельність працездатного віку в країні становила 89961,00 тис. осіб, непрацездатних інвалідів III групи – 79,34 тис. осіб, чисельність підлітків молодше 16 років – 24941,1 тис. осіб, працюючих пенсіонерів – 29661,4 тис. осіб.

Визначити: 1) чисельність працездатного населення непрацездатного віку; 2) загальну чисельність трудових ресурсів; 3) зробити висновки.

Задача 5. Станом на початок року в області загальна чисельність осіб, які не мали роботи, але активно її шукали і відповідно до методології МОП класифіковані як безробітні, становила 150 тис. осіб. Статус безробітного в службах зайнятості мали 35 тис. осіб. Чисельність зайнятих у цьому періоді склала 238 тис. осіб.

Визначити: 1) рівень загального безробіття відповідно до методології міжнародної організації праці в розрахунку на економічно-активне і зайняте населення; 2) рівень безробіття зареєстрованої службами зайнятості в розрахунку на економічно-активне і зайняте населення.

Навчальне видання

ГРИГОР'ЄВА Світлана Василівна

СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА

Методичні вказівки до розв'язання завдань та задач
для студентів спеціальності 6.030101 «Соціологія»
(частина 1)

Відповідальний за випуск проф. В. В. Бурега
Роботу до видання рекомендував В. І. Ніколаєнко

Редактор О. С. Самініна
Комп'ютерна верстка О. С. Курандо

План 2017 р., поз. 58

Підп. до друку 26.11.2017 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Riso-друк. Гарнітура Таймс. Ум. друк. арк. 1,0

Наклад прим. Зам. №

Видавничий центр НТУ «ХПІ». 61002, Харків, вул. Кирпичова, 2
Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 5478 від 21.08.2017 р.

Електронна версія